

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Michael Jackson Enterprise

tegen

Standaard.be & DS Avond

Met drie mails van 27 december 2019 en 2 en 7 januari 2020 dient de heer Alain De Backer, voorzitter van Michael Jackson Enterprise, een klacht in tegen Standaard.be & DS Avond. Aanleiding is een artikel van 27 december 2019 onder de titel *Wie had kunnen denken dat ... het not done zou zijn om Michael Jackson te draaien?* Redactiemanager Toon van den Meijdenberg antwoordt met een brief van 7 februari, waarop Alain De Backer reageert met een brief van 21 februari en Toon van den Meijdenberg opnieuw repliceert met een brief van 4 maart 2020.

Op vraag van beide partijen heeft de Raad voor de Journalistiek een beslissing genomen op basis van de stukken, zonder een hoorzitting te houden.

DE FEITEN

Het artikel gaat over het beleid van radiostations tegenover de muziek van Michael Jackson. Het stelt de vraag wie had kunnen denken dat het moeilijk zou worden om zijn muziek op de radio te draaien, gezien de beschuldigingen van kindermisbruik. De journalist schrijft dat een eerste beschuldiging in 1993 in der minne werd geregeld en dat Jackson in 2005, toen hij wel voor de rechter moest verschijnen, werd vrijgesproken. De diehard fans bleven volgens het artikel zijn onschuld staande houden, terwijl veel anderen vermoedden dat er toch iets niet helemaal pluis was. Maar in 2019 werd plots alles anders, na de première op het Sundance Film Festival van *Leaving Neverland*, waarin twee mannen getuigden hoe ze als kind werden misbruikt door Jackson. Daarop besloten radiostations in binnen- en buitenland om de muziek van Jackson niet meer te draaien of er een commentaar bij te geven als ze dat wel deden. De journalist geeft voorbeelden van verschillende radiostations en laat presentator Stijn Van de Voorde van Studio Brussel aan het woord.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAGER is voorzitter van de fanclub Michael Jackson Enterprise. Hij zegt dat de journalist aanneemt dat Michael Jackson schuldig is aan kindermisbruik, terwijl die onschuldig is verklaard.

Het artikel is niet gebaseerd op feiten maar op meningen, beweringen, verzinsels, onjuistheden en eenzijdige verklaringen die bijdragen tot subjectieve sfeermakerij. Op basis van knip- en plakwerk van interviews met prominente mediafiguren neemt de journalist aan dat Jackson schuldig is aan kindermisbruik, terwijl ze zelf in het artikel aangeeft dat hij werd vrijgesproken. Het artikel spreekt over slachtoffers, alsof het buiten kijf staat dat Jackson schuldig is, zonder daarvan een bewijs te leveren.

Het artikel verwijst naar de documentaire Leaving Neverland , maar die is eenzijdig en geeft geen totaalbeeld. De documentaire overtuigt de kijker dat Jackson schuldig is aan seksueel misbruik zonder onderzoek naar de twee mannen die aan het woord komen. Ze neemt hun mening aan als waarheid zonder onderzoek naar de beweegredenen en omstandigheden van de beschuldigingen. Klager spreekt van schandpaalpolitiek waarbij het gelynchte slachtoffer zich zelfs niet meer kan verdedigen.

Volgens klager is er geen sprake van slachtoffers en getuigen van seksueel misbruik. Het gaat niet om getuigenissen, maar om beweringen van twee mannen die gedurende zes jaar hun verhaal driemaal hebben gewijzigd. Jackson werd meer dan twaalf jaar onderzocht door de FBI. Hij werd onderworpen aan twee huiszoekingen, onderging een naakt medisch onderzoek, stond DNA af en onderging een rechtszaak, maar werd onschuldig verklaard.

Het artikel verwijst ook naar een eerder artikel in De Standaard waarin de journalist Jackson omschreef als een monster dat de levens van minstens twee en wellicht veel meer jongens en hun ouders heeft verwoest. Maar dat is een mening die niet strookt met de waarheid en een andere journalist kan dit niet gebruiken om de inhoud of de titel van een nieuw artikel te bewijzen.

De Standaard zegt in zijn repliek dat de gegrondheid van de problematiek niet in de pers moet worden gevoerd, maar gelooft wel de beweringen uit Leaving Neverland. Dat is trial by media. Media kunnen berichten over een betwiste zaak, maar dan moeten ze beide kanten belichten.

Volgens klager wordt de muziek van Jackson meer gedraaid dan voor Leaving Neverland, wat het artikel compleet onderuit haalt. Hij zegt dat de beeldvorming in de media over Jackson zijn fanclub schade en ledenverlies berokkent en de groei en impact ervan fnuikt.

DE STANDAARD betwist de ontvankelijkheid van de klacht. Ten gronde zegt de krant dat het artikel gaat over het feit dat het vandaag voor radiostations not done is om muziek van Michael Jackson te draaien en duidelijk maakt dat Jackson niet veroordeeld werd.

De ‘Michael Jackson Enterprise’ is niet de Amerikaanse onderneming met die naam en heeft geen rechtspersoonlijkheid. Het verwijst naar een Facebookpagina van een besloten groep met niet veel leden. Het zou gaan om een fanclub en De Standaard vindt dat het niet kan dat een loutere fan of groep fans van een (overleden) beroemdheid een klacht indient als hij van oordeel is dat zijn idool in de media niet correct aan bod komt. Klager heeft geen persoonlijk belang zoals bedoeld in het werkingsreglement van de Raad voor de Journalistiek en de klacht is daarom onontvankelijk.

Ten gronde mocht het artikel wel degelijk geschreven worden en kon het niet achterwege blijven in een jaaroverzicht dat uitging van de vraag: “Wie had kunnen denken?” Het gaat over een belangrijk feit uit 2019, namelijk dat het not done werd om op de radio muziek van Michael Jackson te draaien. Dat is een feit. De journalist legt uit hoe dat gekomen is, welke radiostations deze beslissing genomen hebben, hoe ze hun afweging maken en hoe ze met de muziek van Jackson omgaan.

Uit het artikel blijkt duidelijk dat Jackson niet werd veroordeeld, maar werd vrijgesproken en een schikking trof. Het beklemtoont dat veel mensen in zijn onschuld geloven en anderen niet.

Het verwijst naar de documentaire Leaving Neverland, die wereldwijd grote ophef maakte en voor velen alle twijfel over het vermeende misbruik weg nam. Ook dat is een feit.

Het proces over de gegrondheid van de problematiek die in Leaving Neverland aan bod kwam, moet niet in de pers worden gevoerd. De vertegenwoordigers van de familie van Jackson of zijn andere rechthebbenden moeten zich richten tot de makers van de documentaire. Maar de documentaire en de ophef die ze veroorzaakte, is een nieuwsfeit op zich. De media zijn niet verplicht om ze op haar waarheidsgetrouwheid te onderzoeken en kunnen dat ook niet doen. De vrije pers zou ernstig worden beknot als ze geen verslag zou mogen uitbrengen over betwiste zaken zonder de betwisting zelf tot op het bot te onderzoeken om rechter te spelen over juistheid of onjuistheid van de (beweerde) feiten.

De twee mannen die in Leaving Neverland aan het woord komen, uiten meer dan beweringen, zoals klager zegt. Ze leggen als getuigen verklaringen af, niet voor een rechtbank maar in een documentaire. Of die getuigenissen waar zijn, kan niemand zeggen, maar zeer veel mensen vinden ze geloofwaardig en volgens experts is het normaal dat slachtoffers van kindermisbruik daar pas jaren later mee naar buiten komen. Als een rechtbank ten gronde zou oordelen dat hun klachten ongegrond zijn, zal De Standaard daarover berichten.

Samengevat gaat het artikel over het feit dat radiostations omzichtigheid aan de dag leggen nadat twee personen hebben laten gelden dat ze slachtoffer zijn van misbruik door Michael Jackson. Het artikel maakt niet het proces van Jackson. De inzet is het nooit verwachte feit dat het draaien van Jacksons muziek ter discussie zou komen te staan.

BESLISSING

De Raad is van oordeel dat fanclub Michael Jackson Enterprise voldoet aan de voorwaarde van persoonlijk belang en dat de klacht ontvankelijk is.

Het artikel gaat over het beleid van radiostations die, naar aanleiding van de documentaire Leaving Neverland, voorbehoud gingen maken bij het draaien van muziek van Michael Jackson. Het past binnen een jaaroverzicht, waarin de redactie zich afvroeg hoe sommige dingen zijn kunnen gebeuren. Dat is een vrije redactionele keuze. Klager verwacht dat de journalist onderzoek zou voeren naar en zich zou uitspreken over schuld of onschuld van Jackson, maar dat is binnen de context van dit artikel niet aan de orde. Het artikel gaat niet over de mogelijk door Jackson gepleegde feiten, maar over de reacties van radiostations op een documentaire die internationaal ophef veroorzaakte. Bovendien vermeldt het artikel expliciet dat Jackson bij eerdere beschuldigingen een minnelijke regeling trof en werd vrijgesproken. De Raad is dan ook van oordeel dat er geen sprake is van inbreuken op de beroepsethiek.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 30 april 2020